

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 14C/233/2004
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1204124216
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Štepániková
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2015:1204124216.22

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred samosudkyňou JUDr. Janou Štepánikovou v právnej veci navrhovateľa: O.. K. A., E.: XX.X.XXXX, L.W. D. XXX/XX, I., zastúpený advokátom: JUDr. Jánom Gálikom, Fraňa Kráľa 18, Bratislava, proti odporcovi: Ringier Axel Springer Slovakia, a.s., Prievozská ulica 14, Bratislava, IČO: 00 678 155, zastúpený advokátom: JUDr. Jánom Havlátom, Rudnayovo nám. 1, Bratislava, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa zamietá.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi trovy konania v sume 1062,20 € a trovy právneho zastúpenia v sume 8871,10 € a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 2 000000 SK z dôvodu, že dňa 19.4.2004 a 20.4.2004 bola v denníku Nový čas, ktorého vydavateľom je odporca uverejnená séria článkov pod názvom „Nervový kolaps!“ a „Mečiar prežíva najťažšie chvíle vo svojom živote!“. Autorkou oboch článkov bola pani Jana Majerová.

Dňa 11.6.2004 adresoval navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu odporcovi výzvu, v zmysle ktorej požiadal odporcu, aby sa mu verejne ospravedlnil a vykonal opravu nepravdivých údajov týkajúcich sa zdravotného stavu navrhovateľa.

Odporcom tvrdený „nervový kolaps“, ktorý mal navrhovateľ údajne prežiť, z medicínskeho hľadiska nepochybne zdravotným problémom je, nakoľko sa v odbornej literatúre a podľa vyjadrení odborníkov z tejto problematiky uvádza, že osobe postihnutej takýmto „kolapsom“ je potrebné poskytnúť prvú pomoc, o čom vraví aj literatúra.

Tvrdenia obsiahnuté v napadnutých článkoch taktiež bezpochyby evokujú, resp., sú spôsobilé evokovať v čitateľoch predstavu, že navrhovateľ má vážne duševné problémy a bezúspešne sa podrobil, resp., podrobuje lekárskej terapii.

Vzhľadom na to, že informácie vo vyššie uvedených článkoch sú nepravdivé, s tým, že sporné texty mali širokú publicitu (ide o najčítanejší denník s celoštátnou pôsobnosťou) a nakoľko navrhovateľ je všeobecne známou osobnosťou na území Slovenskej republiky, ako aj v zahraničí. Odporcom uverejnené články sa dotkli cti navrhovateľa, pričom ho poškodzujú jednak ako občana tohto štátu a taktiež ako osobu politicky činnú, pričom je na mieste konštatovať, že vydavateľ vyššie uvedeného denníka takým spôsobom neoprávnene zasiahol do zákonom chráneného práva na ochranu osobnosti navrhovateľa.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, výsluchom svedkov, listinnými dôkazmi a na základe takto vykonaného dokazovania rozhodol dňa 14.9.2007 rozsudkom, ktorým uložil odporcovi povinnosť v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku uverejniť v denníku Nový čas, ktorého je vydavateľom, ospravedlnenie nasledovného obsahu:

Spoločnosť RINGIER SLOVAKIA, a.s. ako vydavateľ denníka Nový čas sa týmto ospravedľuje JUDr. Vladimírovi Mečiarovi za neoprávnený zásah do jeho práva na ochranu osobnosti spôsobený uverejnením článku pod názvom „ Mečiarova noc po voľbách : Nervový kolaps „ dňa 19.4.2004 na štvrtej strane denníka Nový čas, kde okrem iného uvádza, že „ volebná noc sa skončila pre Vladimíra Mečiara nervovým kolapsom !“, „dostať sa zo zlého psychického stavu mu nepomohol ani jeho miláčik, najmladšia dcéra Magda, ako aj uverejnením článku „Mečiar prežíva najťažšie chvíle vo svojom živote!“ uverejneného na štvrtej strane denníka Nový čas dňa 20.4.2004, kde sa okrem iného uvádza ,že len ťažko sa spamätáva z nervového kolapsu, ktorý prežil pár minút po voľbách“.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa hrubým spôsobom neoprávnené zasiahlo do práva na ochranu osobnosti JUDr. Vladimíra Mečiara, spoločnosť RINGIER SLOVAKIA, a.s., ako vydavateľ nezávislého denníka Nový čas vyjadruje týmto pánovi JUDr. Vladimírovi Mečiarovi ľútosť nad zásahom do jeho zákonom chráneného práva.

Odporca je povinný v súvislosti s uvedením ospravedlnenia uverejniť na titulnej strane denníka Nový čas text s názvom „Ospravedlnenie JUDr. Vladimírovi Mečiarovi“, pričom tento text bude napísaný tým istým typom a veľkosťou písma ako boli uverejnené na titulnej strane denníka Nový čas dňa 19.4.2004 a 20.4.2004 názvy napadnutých článkov a samotné ospravedlnenie uverejniť na štvrtej strane tým istým typom a veľkosťou písma ako boli napísané napadnuté články.

Odporca je povinný uhradiť navrhovateľovi z titulu náhrady nemajetkovej ujmy peňažnú sumu vo výške 1 milión korún a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamieťa.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom 8Co 5/2008-189 zo dňa 21.6.2011 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa uloženia povinnosti uverejniť ospravedlnenie potvrdil a v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie . Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. Zn. 8 Co 5/2008 zo dňa 21.6.2011 podal sťažnosť na ústavný súd odporca. O predmetnej sťažnosti Ústavný súd SR rozhodol nálezom dňa 21.1.2014 pod č. III.ÚS 385/2012-63, tak že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. Zn. 8Co 5/2008 z 21.6.2011 bolo porušené základné právo odporcu na slobodu prejavu a napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Odvolací súd vec opätovne prejednal uznesením zo dňa 8.4.2014 pod sp. Zn. 8Co 181/2014-386 a rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ústavný súd v náleze III: ÚS 385/2012-63 zo dňa 21.1.2014 výslovne uvádza: Je nesporné ,že v čase uverejnenia dotknutých článkov bol žalobca poslancom parlamentu, predsedom politickej strany a súčasne neúspešným kandidátom prezidentských volieb, ktoré boli témou označených článkov, a teda musel zniesť v súlade so stabilizovanou judikatúrou v porovnaní s inými osobami vyššiu mieru kritiky. V súvislosti s posúdením kritéria obsahu prejavu ústavný súd poukazuje na kľúčové poslanie tlače, ktorým je predovšetkým vyhľadávanie a rozširovanie informácií a myšlienok o otázkach verejného záujmu, kde je nepochybniteľným právom verejnosti takéto informácie dostať. K takýmto otázkam verejného záujmu patria v prvom rade informácie s činnosťou štátnej moci, ako aj osôb, ktoré reprezentujú, teda osôb pôsobiacich vo verejnom živote. Tieto otázky môžu a majú byť verejne posudzované „ (pozri nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I. ÚS 453/03). Legitímnu tému verejného záujmu nepochybné tvoria aj informácie o osobách politikov, ktoré sa týkajú spôsobu ich vystupovania na

verejnosti a štýlu ich komunikácie, pretože poskytujú verejnosti možnosť odhaliť osobnostný profil politických vodcov, a vytvoriť si tak názor na ich personálne kvality. Ako už bolo povedané, žalobca v materiálnej dobe bol politikom a súčasne kandidátom vykonaných prezidentských volieb, predstavoval teda potenciálny terč prísnej verejnej kontroly jeho osobnej spôsobilosti obstarávať veci verejné, ktorá nepochybne zahŕňa aj overenie spôsobilosti profesionálneho vystupovania na verejnosti odrážajúcu popri zárukách odbornosti aj záruky primeraných duševných dispozícií politika. Odobrať sťažovateľke právo „špekulovať“ o „nervovej labilite“ politika, pokiaľ mala na takéto hodnotiace úvahy postačujúce fakty, by bolo v zjavnom rozpore s eminentnou úlohou, ktorú médiá a novinári v právnom štáte plnia. Na tomto mieste ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že v otvorenej demokratickej spoločnosti majú nárok na ochranu nielen informácie a myšlienky neutrálneho rázu, ale aj tie, ktoré urážajú, šokujú, či znepokojujú. Ústavný súd je toho názoru, že autorka článku zachovala primeranú opatrnosť a vysvetlila dostatočne podklady pre svoje domnienky o žalobcovej indispozícii prijať na zodpovedajúcej úrovni volebnú porážku. Novinárska sloboda zahŕňa možnosť uchýliť sa aj k určitému stupňu zjednodušenia, prehánania a dokonca provokácie. V tomto smere ústavný súd poukazuje na úlohu titulku ako pútača používaného v printových médiách (zvlášť ak ide o médium bulvárneho typu, ako je v tomto prípade sťažovateľky), vo svojej judikatúre ustálil akceptovateľnosť titulok obsahujúcich expresívnejšie, provokujúce či zveličujúce vyjadrovacie prostriedky. Namietané články obsahovali titulok provokačného nádychu („Nervový kolaps“) a zveličujúce výroky („zlý psychický stav“), tieto však boli prezentované s náležitým vyvážením, keďže samotný obsah článkov prezentoval dostatok informácií tvoriacich reálny faktický základ, prostredníctvom ktorého mal čitateľ možnosť vytvoriť si „vlastný čitateľský úsudok“ na správanie žalobcu, a to je jeden z podstatných faktorov, ktorý bolo potrebné zohľadniť. Ústavný súd sa dokonca domnieva, že hranice akceptovateľnej kritiky vo svojom konkrétnom prípade rozšíril samotný žalobca, a to svojim postojom, keď zvolil rozhodne neštandardný spôsob a odmietol mediálnu konfrontáciu s výsledkami volieb. Relevantným aspektom prípadu sťažovateľky je aj identifikácia miesta uverejnenia posudzovaného článku. Vo všeobecnosti sa s okolnosťou hromadnej distribúcie informácie spája nárok na vyššiu mieru ochrany osobnostných práv. Posudzovaný článok bol uverejnený v denníku s celoštátnou pôsobnosťou (a podľa všetkého s vysokým nákladom). V danom prípade v intenciách judikatúry ústavného súdu je potrebné vnímať kritérium miesta distribúcie v spojení s kritériom statusu autora prejavu. Pokiaľ je autorom prejavu novinár, tak ako to je v prípade sťažovateľky, tak jeho privilegované postavenie do určitej miery neutralizuje kritérium miesta zaznenia prejavu. Rovnako silným neutralizačným faktorom je aj okolnosť statusu žalobcu, ktorý ako aktívny politik v inkriminovanej dobe v porovnaní s bežnými súkromnými osobami disponoval širokými možnosťami realizovať svoju mediálnu obhajobu voči prednesenej kritike. Hodnotiace úsudky obsiahnuté v inkriminovaných článkoch boli prezentované v priebehu živej politickej diskusie, keď mali médiá širokú slobodu sprostredkovať verejnosti prežívanie výsledkov volieb zo strany zúčastnených kandidátov, či už úspešných alebo neúspešných. S ohľadom na úlohu novinárov poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa verejného života, aj keď tieto urážajú, šokujú či znepokojujú, ústavný súd konštatuje, že v článkoch použité expresívnejšie a zveličujúce výrazy, v kontexte obsahu článku, resp. konkrétnych faktov tu uvedených, neprekročili hranice akceptovateľnej kritiky. Navyše žalobca, ako prominentný politik bol povinný zniesť bremeno mediálnej kritiky a prejavovať voči nej väčšiu mieru tolerancie.

V zmysle § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

V zmysle §13/1,2,3 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. V zmysle § 135 /1 O.s.p.

Súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná [§ 109 ods. 1 písm. b)]. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania¹⁴); súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovanom konaní.

Súd je Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 385/2012-63 zo dňa 21.1.2014 viazaný , a preto aj s prihliadnutím na vyššie citovaný právny názor Ústavného súdu návrh navrhovateľa zamietol.

Podľa § 142 ods.1. O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 149 ods. 1 a § 151 ods. 1 a §224/3 Občianskeho súdneho poriadku. Súd priznal úspešnému odporcovi plnú náhradu trov konania, spočívajúcu v sume 1062,20 Eur titulom zaplateného súdneho poplatku za odvolanie ako aj trovy právneho zastúpenia odporcu advokátom v sume 8 871,10 Eur (odmena za tri úkony právnej služby pri hodnote úkonu 571,84 Eur (§ 11 ods. 1 , § 13 ods. 4 písm. a) Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z v znení účinnom do 31.12.2005) vychádzajúc z toho, že v konaní došlo k spojeniu dvoch vecí (t.j. ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 000 000 Sk), je základná sadzba tarifnej odmeny oboch spojených vecí pre rok 2005 - 552,69 Eur (16.650 SKK) + 1 z 38,31 EUR (1154 Sk), t.j. 571,84 Eur (pri sume peňažného zadosťučinenia 2.000.000,- SK) a to prevzatie a príprava zastúpenia (2005) , písomné podanie na súd (dňa 11.07.2005) , účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 04.10.2005), odmena za sedem úkonov právnej služby pri hodnote úkonu 663,88 Eur (§ 14 ods. 3 písm. a) Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z v znení účinnom do 31.5.2009) a to : účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 06.02.2006) , účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 27.03.2006) , účasť na konaní pred súdom(pojednávanie dňa 31.05.2006) , účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 20.09.2006) , účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 28.02.2007) , účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 28.02.2007), písomné podanie na súd (odvolanie proti rozsudku zo dňa 30.10.2007), odmena za osem úkonov právnej služby pri hodnote úkonu 91,29 Eur (§ 10 ods. 8 písm. a) Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z v znení účinnom do 01.06.2009) a to : účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 29.02.2012) , písomné podanie na súd (vyjadrenie k predmetu konania zo dňa 21.06.2012), účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 22.06.2012),účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 14.12.2012, a to každé začaté dve hodiny),účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 08.04.2013),účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 25.09.2013, a to za každé začaté dve hodiny) ,účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 20.01.2014),účasť na konaní pred súdom (pojednávanie dňa 09.03.2015) , spolu 7 275,58 Eur + režijný paušál (3 x 4,98 Eur (rok 2005) t.j. spolu 14,94 Eur, 4 x 5,44 Eur (rok 2006) t.j. spolu 21,76 Eur, 3 x 5,91 Eur (rok 2007) t.j. spolu 17,73 Eur,4 x 7,63 Eur (rok 2012) t.j. spolu 30,52 Eur, 2 x 7,81 Eur (rok 2013) t.j. spolu 15,62 Eur, 1 x 8,04 Eur (rok 2014) t.j. spolu 8,04 Eur, 1 x 8,39 Eur (rok 2015) t.j. spolu 8,39 Eur, čo predstavuje sumu spolu 117,00 Eur + 1478,51 Eur (20% DPH) , úhrnom 8 871,10 Eur , podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. , § 10 ods.1, § 11 ods. 1, § 13 ods. 3, 13a ods.1, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3.)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach navrhovateľ. Odporca proti tomuto rozsudku odvolanie podať nemôže, pretože právny zástupca odporcu sa práva podať proti tomuto rozsudku odvolanie vzdal písomne do zápisnice súdu .

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania možno rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.